

גַּם אֲנִי פֹזֵה!

התכוננות בין אישית מזווית אחרת

כפי מה שזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן רבינו שליט"א - בשיעור חומש רש"י ליל טיטי פרשת בהר בחוקותי - חזק תטפ"ג

כְּמוֹהוּ - אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְהִיטֵל!

איך מתייחסים לאנשים שמתנהגים בצורה לא מכובדת?
איך אמור להיות היחס לאדם שרק מבקש תשומת לב וכבוד, ועושה זאת בצורה בולטת ולא נעימה?
איך מסתכלים על מי שאישיותו או נראותו או מעשיו מכווערים?
האם אפשר להתקרב לאדם הלוקה בנפשו רחמנא ליצלן?
והאם יש דרך לפתור באמת את הסערות שהילד מחולל בתוך הבית?
אחד הנושאים המרכזיים בשיעור היה הנושא הזה: הסתכלות נכונה על מי שאחרת מאיתנו, על מי שמתנהג בצורה רדודה יותר מאיתנו.

בהתייחסות שלנו אל השני יש שלושה חלקים - מחשבה, דיבור ומעשה.

הכי קל, זה לכבד את השני במעשה. הכי קל לתת לו בצורה טכנית את מה שהוא צריך, להושיב אותו במקום המכובד, לחייך אליו ולהנהן בראש. את כל זה אפשר לעשות - גם אם בתוך הלב אנחנו לא מסוגלים להכיל את האיש הזה.

לכבד בדיבור זה כבר יותר קשה, אבל הכי קשה - זה לכבד את השני במחשבה! לא לזלזל בו, לא רק במעשים, לא רק בדיבורים - אלא גם לא במחשבות!

ואגב, לא רק שזו המשימה הקשה ביותר - היא גם הכי קריטית. זלזול בתוך הלב הוא מזיק יותר מהכול, כי האדם השני מרגיש את זה יותר טוב ממה שאנחנו מסוגלים לדמיין - וזה ממש 'הורג' אותו.

די בקריצה אחת שהוא זיהה, בעקימת אף בודדת, בתנועת ביטול קלילה - וכל הערך העצמי שלו נעלם!

שְׁאֵלַת הַשְּׂאֵלוֹת...

התורה מחייבת אותנו: 'וכי ימוך אחיך ומטה ידו - והחזקת בו!', אם אתה מזהה יהודי שזקוק ממך לצדקה, כספית פיזית או רגשית, כשאתה מזהה שמישהו נזקק לך, מחפש את היחס שלך, את תשומת הלב שלך - זוהי מצווה מן התורה לתת לו אותה!

לפעמים קשה להבחין איזה תשומת לב השני צריך ממני, אבל לפעמים זה נוכח ובוולט, אי אפשר לפספס את זה, ואז זה הכי קשה...

השאלה המתבקשת היא: איך אפשר לכבד במחשבה?

איך אפשר לקחת את האדם הזה, שאני הכי לא רוצה להיראות כמותו, שאני מקווה ומתפלל שילדיי יתנהגו אחרת, שההתנהלות שלו מרתיעה אותי – ולכבד אותי? הרי לכבד זה להעריך מישהו, ואותו אני, עם כל הכאב, לא מעריך!

למה בראו אותו כזה?!

אמר הרבי, יש לנו סיפור מפורש בגמרא שמדבר על הסיטואציה הזו:

רבי אלעזר בן רשב"י חזר מהישיבה ועודו רכוב על החמור, כשבדרך הוא פגש הלך עני שהלך בצידי הדרך – והפנים שלו היו מכוערות מאוד.

אמר לו רבי אלעזר – כמה מכוער אתה!

השיב לו העני – לך לאומן שעשאני! למה אתה מתלונן עלי, יש מחלקה לפניות ציבור! תשאל את הקדוש ברוך הוא בעצמו למה הוא ברא אותי מכוער כזה!

ולמה באמת נברא האדם הזה? למה סיבב השם שאפגוש אותו?

הפרי הארץ מגלה את הסוד: אם הייתי חי בתוך העולם שלי, ולא פוגש אנשים רדודים יותר ממני – הייתי חי בתחושה שאני 'כל יכול', שכל ההצלחות הם שלי, שהיופי החיצוני והפנימי – הוא בזכותי, שהמידות המעודנות הם מעשה ידיי להתפאר...

אם לא היינו פוגשים אנשים שלא מצליחים להתגבר על היצרים שלהם – איך היינו יודעים שזה לא מובן מאליו לנצח במלחמת היצר? אם לא היינו רואים אנשים שאין להם 'טאקט' או שפיות – למה שנחשוב שהשפיות שלנו היא חסד השם?

הקדוש ברוך הוא ברא בעולם אנשים שמתמודדים עם חסרונות בולטים וחשופים – בשבילי! כדי לפקוח לי את העיניים! כדי שלא אתנתק ממי שריחם עלי ונתן לי את מתנות החנם הללו!

כשאנחנו פוגשים מישהו שההתנהגות או האופי שלו לא מעודנים במיוחד – יש לנו שתי אפשרויות כיצד להסתכל על ההבדלים בינינו:

אפשר להמשיך להגיד – אני צריך להתרחק ממנו, אסור לי להתקרב אליו יותר מידי כדי שלא יחשדו בי שאני איכשהו קשור אליו... אפשר לעצום את העיניים עוד יותר חזק ולהישאר מנותק ממי שריחם עלי וברא אותי אחרת...

אבל אפשר גם לפקוח עיניים, לראות את שנינו, שני אנשים בשר ודם, שנינו חיים באותו דור ובאותה ארץ – ובכל זאת אנחנו שונים. למה? האם אני יכול לזקוף משהו מכל האישיות שלי לזכותי? האם אני יכול לומר שהשפיות היא שלי, שהטאקט הוא שלי, שהנימוס והשכל והעדינות הם שלי! הרי יכולתי להיות בדיוק כמוהו, לא לדעת גבולות בדיוק כמוהו, לדרוש כבוד בדיוק כמוהו, להיות עם פנים מכוערות בדיוק כמו אותו הלך!

שינוי הפיסה!

וכאן מתברר דבר עצום ומדהים:

הקדוש ברוך הוא לקח את האדם הזה, שעומד כעת מולי ומתנהג איך שהוא מתנהג – וברא אותו בצורה הזו רק כדי שאני אגיע למסקנה הזו! אם הייתי חי באמת בדבקות בהשם, אם הייתי מחובר לאבא וחי את החסדים שלו איתי – האדם הזה לא היה צריך להתנהג כך!

ופתאום כל ההסתכלות שלי על אותו אדם – משתנה לחלוטין:

ממבט של התנשאות וריחוק – אני פתאום קולט ששנינו באותה הסירה, אני חושף את עצמי להתמודדות שלו, מזדהה איתה, מבין שאני לא כל כך שונה ממנו בעיקרון, מבין שההתמודדות שלו היא בעצם מסר בשבילי...

כל היחס אליו משתנה!

מי אינו יוצא מדעתו לפעמים?

באמצע השיעור, שאל הרבי את אחד הנוכחים האם ביקר פעם בבית חולים לתשושי נפש.

האיש, כמובן, השיב בשלילה. הוא לא מעז להתקרב למקומות כאלה!

"למה אנחנו לא מוכנים להיכנס לשם?" הסביר הרבי, "כי איננו מסוגלים לעמוד מול המציאות הזאת ולהזדהות איתה! מי מוכן לחשוב על עצמו נמצא במקום הזה, מאושפז?"

"אבל מהי האמת?" המשיך הרבי, "האמת היא שאנחנו לא שונים כל כך מהם, גם לנו לא חסרים פעמים שאנו כמעט יוצאים מדעתנו... ברגע שאתה מזדהה עם האנשים הללו, הלב שלך נפתח אל הסיפור שלהם – והם מרגישים את זה היטב! פתאום אתה מסוגל להתקרב אליהם, לטפוח להם על השכם – וגם הם מזדהים את הקרבה שלך, ורק רוצים לגשת ולחבק אותך!"

אין כאן שום פִּטְנָט!!!

בהמשך הזכיר הרבי את המשל הידוע המסופר בברסלב, על אותו בן מלך שהשתגע וחשב שהוא תרנגול הודו... קרקר כמו 'הינדיק', אבל כמו 'הינדיק', השתולל כמו 'הינדיק' וישן כמו 'הינדיק'.

המלך שראה את בנו החביב מתייסר בשיגעון, ניסה להביא את כל הרופאים והפסיכולוגים הגדולים בעלי השם, אך שום דרך טיפולית לא הוכיחה את עצמה. הנסיך המשיך ללקט זירעונים ולישון מתחת לשולחן, כמו 'הינדיק'...

לבסוף, הגיע רופא אחד זקן, שהציע למלך לנסות, ובמקום להגיש לו כדור או חליטה רפואית – פשוט התיישב יחד עם בן המלך, ליקט איתו פירורים והסביר ל'הינדיק' הנדהם – גם אני כמוך. גם אני 'הינדיק'... במשך תקופה ארוכה שהו השניים יחד, רכשו את האמון זה של זה, ובחכמה עצומה הצליח הרופא להוציא את בן המלך מהשיגעון שאחז בו.

אמר על כך הרבי: לא צריך להרחיק לסיפורים הזויים, כולנו מתמודדים לפעמים עם 'הינדיקים' תוצרת בית, עם סערות שאחד הילדים מחולל בבית, לא נרגע, לא מתפיס, לא מוכן לשמוע שום דבר...

מה עושים במקרה כזה? הכי קל זה להעניש, אפשר גם לנסות את הדרכים החינוכיים והטיפוליים הסטנדרטיים. אבל אלה לא יביאו באמת פתרון לבעיה!

הפתרון היחיד זה להפוך יחד איתו ל'הינדיק', לרדת למצוקה שלו, להזדהות איתה, למצוא בעצמך שגם אתה מתנהג ככה לפעמים, גם אתה מלקט לא פעם זירעונים כמו 'הינדיק'...

אל תשתמש עם הפתרון הזה רק כמו עוד 'טריק', כמו עוד 'פִּטְנָט' חינוכי מדהים, כי זה פשוט לא יעבוד! כל עוד שלא הזדהית באמת עם מה שהילד מתמודד, כל זמן שלא ראית את עצמך באמת 'הינדיק' – הילד לא יאמין לך! הוא יבין שזה עוד ניסיון חיצוני להשתיק את הצעקה הפנימית שלו...

רד אליו, תזדהה באמת עם מה שהוא עובר, תמצא את עצמך בסיפור הזה, תבין שהבורא שלח את המקרה הזה כדי שתראה שאינך טוב יותר ממנו – רק כך תוכל להוציא אותו, ולצאת איתו ביחד מהסיפור...

זְעִיזָה לַיִטְיָה:

להזמין הצלה?

כשקורה אירוע רפואי בבית חלילה, לא נעים להזמין הצלה אל תוך הבית, ובכך בעצם לחשוף את הבעיה הרפואית לעיני כל השכנים...

מצד שני, מי שאינו מזמין הצלה בגלל הפחד שלו מאי הנעימות, ומעדיף להסתמך על ה'עזרה ראשונה' שפעם למד - עלול לאבד את החולה ר"ל!

כך ממש קורה בשעת ניסיון. לא נעים לאדם לחשוף את החולשה שלו, הוא מעדיף לנסות להוכיח שהוא מסוגל, אבל אז הוא עלול לאבד את ההזדמנות! הוא עלול ליפול!

אם הוא רוצה להינצל - אין ברירה אחרת: חייבים לפנות לעזרה! לחשוף את עצמו מול הבורא, לספר לו מה הוא עובר, לפתוח בפניו את הדלת - ולהכניס אותו לחדרים הכי סגורים של הלב...

(הרב יצחק אונגרסקי)

*

אני 'סיבה'

כלל שאמר הרבי על השאלה 'מהו חבר אמיתי':

חבר שהוא לא 'סיבה' בשבילך להימנע מחטא - הוא לא חבר!

אם אתה מסוגל ללכת לצידו ולהמשיך להסתכל לכל עבר - משהו בחברות הזו לא תקין...

(ר' שמשון איצקוביץ)

*

איה ה'צניטה'

הרבי התבטא באוזני המקשיבים:

בכל הדיבורים שאני מדבר, בכל ה'צינתוקים' שאני מוסר - איני אומר אותם לפני שזה 'צובט' אותי.

אני לא אומר שום דבר, גם לא מר' אשר, אם איני מרגיש שזה דיבר אלי ושינה אצלי משהו...

(ר' שמשון איצקוביץ)

*

יו"ל ע"י 'נקודות של אור' - ספינקא. ניתן לקבל צבית מדרשנו רחוב דונולו 11 בני ברק,

או בכתובת המייל: a0504171897@gmail.com